

Sivistyslautakunnalle tiedoksi

474/40.400/2020

SL § 81

Oppivelvollisuuden laajentaminen ja Savonlinnan kaupungin hallintosääntöön tehtävät muutokset

Oppivelvollisuuden laajennus tulee voimaan 1.8.2021 alkaen ikäluokka kerrallaan. Velvoite hakeutua ja jatkaa toisen asteen koulutuksessa vaikuttaa käytännössä niihin nuoriin, jotka keväällä 2021 ovat perusopetuksen 9. luokalla (pääosin vuonna 2005 syntyneet). Tästä perusopetuksen päättävästä ikäluokasta alkaen oppivelvollisuuden laajentaminen koskee kaikkia perusopetuksesta toiselle asteelle siirtyviä nuoria.

Oppivelvollisuuslain 12§:ssä määritellään koulutuksen järjestäjän ohjaus- ja valvontavastuu, sekä 14§:ssä asuinkunnan ohjaus- ja valvontavastuu oppivelvollisuuden suorittamiselle.

Oppivelvollisuuden laajentumisen toteutumisen varmistamiseksi Opetushallitus rakentaa uuden sähköisen palvelun, jossa oppivelvollisuutta valvovat virkailijat voivat seurata oppijan tilannetta koko oppivelvollisuusiän ajan. Uusi palvelu rakennetaan virkailijan Opintopolun kokonaisuuden yhteyteen.

Valpas-palvelun kautta oppivelvollisuutta valvovat virkailijat pystyvät tarkastelemaan tietoja liittyen oppivelvollisen koulutukseen hakeutumiseen, opiskeluoikeuksiin sekä koulutuksen maksuttomuuteen. Lisäksi palvelun kautta voi tehdä tarvittavat ilmoitukset vastuuketjun seuraavalle toimijalle ja merkitä tiedon oppivelvollisuuden keskeyttämisestä.

Valpas-palvelun käyttäjät ja vastuualueet Savonlinnassa sekä oppivelvollisuuden suorittamisen ohjaus- ja valvontavastuuseen liittyvät tehtävät ja toimintamalli Savonlinnassa on määritelty pöytäkirjaliitteessä A.

Oppivelvollisuuden laajentuessa toiselle asteelle Savonlinnan kaupungin hallintosääntöön tehdään seuraavat täsmennykset:

1. Luku 4 6§, Lautakunnan erityinen ratkaisovalta, kohta 8, Sivistyslautakunta: "valvoo perusopetuslain 26§ mukaisen oppivelvollisuuden suorittamista" muutetaan: "valvoo perusopetuslain 26§ mukaisen

oppivelvollisuuden suorittamista sekä päättää oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttämisestä oppivelvollisuuslain 7§ edellyttämällä tavalla”.

2. Luku 11 75§, kohta 1, Sivistystoimenjohtaja: ”päättää huoltajan suostumuksella esi- ja perusopetuksen oppilaan ottamisesta erityisen tuen piiriin sekä päättää oppilaan koulupaikasta” muutetaan: ”päättää huoltajan suostumuksella esi- ja perusopetuksen oppilaan ottamisesta erityisen tuen piiriin, sekä päättää oppilaan koulupaikasta sekä osoittaa 2. asteen opiskelijoiden koulutuspaikan, jos opiskelija jää ilman opiskelupaikkaa”.

Asia on käsitelty rehtorikokouksessa 10.6.2021

(Valmistelu: sivistystoimenjohtaja Mikko Ripatti p. 044 417 4202, kouluuunnittelija Merja Leppänen p. 044 417 4201)

2. asteen opiskelupaikat vaativan erityisen tuen / pidennetyn oppivelvollisuuden opiskelijoille

Sivistyslautakunta on käsitellyt erityisen tuen opiskelijoiden peruskoulun jälkeistä koulupaikka-asiaa 10.12.2020 211§. Lisäksi on annettu tiedoksi 2. asteen pidennetyn oppivelvollisuuden opiskelijoiden jatko-opiskelupaikkojen järjestäminen.

Lisäksi Sivistyslautakunnan jäsen Anne Käyhkö on tiedustellut asian etenemistä kokouksessa 25.3.2021 49§. Sivistystoimenjohtaja antoi selostuksen pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevien oppilaiden opetuksen järjestämisestä.

Oppivelvollisuuden laajentamisen järjestelyjen yhteydessä on uudelleen selvitetty tilannetta 2.asteen pidennetyn oppivelvollisuuden opiskelijoiden jatko-opiskelupaikkojen suhteen.

Opetus- ja kulttuuriministeriön Lukiokoulutuksen ja ammatillisen koulutuksen osaston hallintoneuvos Pirita Sirviön mukaan ”oppivelvollisuuden laajentaminen ei laajenna kunnan järjestämisvelvollisuutta järjestää perusopetuksen jälkeistä koulutusta. Perusopetuksen jälkeen oppivelvolliset siis hakeutuvat haluamaansa toisen asteen koulutukseen, myös vaikeimmin vammaiset opiskelijat. Jos opiskelija jää ilman opiskelupaikkaa, kunnan velvollisuus on osoittaa hänelle opiskelupaikka lähimmässä soveltuvassa nivelvaiheen koulutuksessa (ensi lukuvuonna VALMA tai perusopetuksen lisäopetus) tai TELMA-koulutuksessa, jos oppivelvollisella ei arvioida olevan valmiuksia tutkintotavoitteisen koulutuksen suorittamiseen. Opiskelupaikan osoittaminen tarkoittaa siis hallintopäätöksen tekemistä siitä, mihin oppilaitokseen oppivelvollinen osoitetaan, tämä oppilaitos voi

olla myös toisen kunnan alueella. Lain mukaan VALMA- tai TELMA-luvan saaneen järjestäjän tulee ottaa osoitettu oppivelvollinen vastaan, mikä koulutuksen järjestäjän tulisi huomioida opiskelupaikkojen varaamisessa. Opiskelupaikat tulisi kohdentaa siten, että niitä riittää oppivelvollisille, myös osoitetuille oppivelvollisille.

Ratkaisut opiskelijoiden sijoittamisessa tulee miettiä paikallisesti ja tässä yhteydessä muun muassa arvioida opiskelupaikkojen riittävyystä. Koulutuksen järjestämis- tai hankkimisvelvollisuutta kunnalla ei siis kuitenkaan ole. Vapaan sivistystyön puitteissa oppivelvollisuutta voi suorittaa kansanopistojen uudessa oppivelvollisille tarkoitetussa koulutuksessa, mutta ei muilla kansanopistojen pitkillä linjoilla.”

Savonlinnan kristillinen opisto olisi ollut valmis aloittamaan pidentetyn oppivelvollisuuden opiskelijoille suunnatun ESKO – opintovuosilinjan, mikäli koulutukseen olisi ollut vähintään 6 hakijaa. Tilannetta kartoitettiin yhdessä vammaispalvelun kanssa, myös ympäristökunnat huomioiden. Mahdollisia hakijoita ei tullut riittävästi. Kristillinen opisto on valmis tarjoamaan ESKO-opintovuosilinjaa alkavaksi myös tammikuussa, mikäli minimi opiskelijamäärä täyttyy. Myös syksyllä 2022 ko. opintolinja olisi mahdollista aloittaa.

Tämän hetken tiedon mukaan Savonlinnan Spesian yksikköön hakevista kolme opiskelijaa on jäänyt varasijalle. Koska henkilötiedot eivät ole julkisia, ei ole tietoa ovatko kaikki nämä opiskelijat savonlinnalaisia.

Savonlinnan kaupungin hallintosäännön mukaisesti sivistystoimenjohtaja osoittaa opiskelupaikan ilman sitä jääneille oppivelvollisuuden piirissä oleville opiskelijoille. Kunhan opiskelijoiden tilanne on selvillä, keskustelut jatko-opiskelupaikasta käynnistetään opinto-ohjaajan, opiskelijan, huoltajien ja koulutuksen järjestäjien kanssa.

(Valmistelu: sivistystoimenjohtaja Mikko Ripatti p. 044 417 4202, koulusuunnittelija Merja Leppänen p. 044 427 4201)

Savonlinnan oppilasennakointi 2021- 2031

Savonlinnan kaupungin oppilasmäärien ennakointi pöytäkirjaliitteenä B.

Oppilasennakoinnissa on käytetty lukuvuoden 2020-21 oppilaslukumääriä ja tulevan lukuvuoden 2021-22 ennakoilmoittautumisia, tilanne oppilastietokannassa 25.6.2021, sekä ennusteet tilastokeskuksen väestörakennetilasto, tilanne 31.12.2020.

(Valmistelu: koulusuunnittelija Merja Leppänen p. 044 417 4201)

Peruskoulujen yhteenveto KaMu- Kaikki Mukaan, Savonlinnan kiusaamisen vastaisen toimintamallin käytöstä lkv 2020-21

Savonlinnan peruskouluissa on käytössä Kaikki Mukaan -kiusaamisen vastainen toimintamalli, joka on otettu käyttöön vuonna 2017. Toimintamallin on luonut moniammatillinen työryhmä, joka koostui opetusalan, sosiaalialan ja poliisin henkilöstöstä. Mallia on päivitetty viimeksi joulukuussa 2020. Lautakunnalle on esitelty KaMu-toimintamallin periaatteita tammikuussa 2019.

Sivistyslautakunnalle toimitetaan kerran vuodessa koulujen yhteenveto KaMu-toiminnasta. Perusopetuksessa oli lukuvuonna 2020-21 oppilaita yhteensä noin 2700. KaMu-ohjelman mukaisia selvittelyjä on kouluissa ollut yhteensä 203 kappaletta. Tapauksista noin 2/3 on selvitetty opettajan johdolla oppilaiden kesken. KaMu-tiimin käsitteelyyn on edennyt 71 tapausta, joista koulun ulkopuolista tukea on tarvittu 12 tapauksessa.

(Valmistelu: koulusuunnittelija Merja Leppänen p. 044 417 4201)

TAT Yrityskylä -sopimuksen päättymisen

Savonlinnan sivistystoimen kolmevuotinen TAT Yrityskylä -sopimus päättyy kuluneeseen lukuvuoteen 2020-2021. TAT Yrityskylä on tapa toteuttaa peruskoulun 6. ja jatkossa myös 9. luokkien työelämä-, talous-, yhteiskunta ja yrittäjyyskasvatusta. Oppimiskokonaisuuteen osallistuvat kaikki 6. ja 9. luokkalaiset niistä kunnista, jotka ovat tehneet sopimuksen Yrityskylän kanssa. Toimintaan kuuluu vierailuun liittyvä täydennyskoulutus opettajille sekä vierailu oppilasryhmän kanssa Lappeenrannassa sijaitsevaan yrityskylään. Sopimus on maksullinen ja sen hinta on 30 euroa oppilaalta. Lisäksi kustannuksia syntyy linja-autokuljetuksista, ruokailusta, opettajien sijaisuuksista sekä päivärahoista. Kolmivuotisen sopimuksen hinta kokonaisuudessaan on n. 71 000 e ja n. 23 700 e vuodessa. Sopimus on mahdollista tehdä erikseen myös vuodeksi ja vain 6. luokkien oppilaille. Tällöin kustannukset vuositasolla olisivat yhteensä n. 13 600 e (8820 e (294 opp.x30e), ruokat 1176 e ja kuljetukset 3600 e).

Savonlinnan kaupungin hallintosäännön mukaan esi- ja perusopetuksen toiminnan sisällöstä ja kehittämisestä päättää sivistystoimenjohtaja (luku 11, 75§, kohta 7). Yrityskylätoiminnasta on keskusteltu kaupungin rehtorikokouksessa lokakuussa 2020 ja todettu, että sopimusta ei jatketa. Toiminnalle ei jatkoon osalta ole määräraha-vaarausta. Yrittäjyyskasvatus on tärkeä osa perusopetuksen sisältökokonaisuutta ja se sisältyy nykyiseen Savonlinnan kaupungin opetus-

suunnitelmaan. Sen käsittely on mahdollista tämän lisäksi monialaisten oppimiskokonaisuuksien osana sekä valinnaisten kurssien, kerho- ja lumatuntien yhteydessä.

Mikäli toimintaan haluttaisiin investoida laajamittaisemmin, kannattaisi yrittäjyyskasvatukseen vastaavalla määrärahalla palkata yrittäjyyskasvatuksen koordinaattori, jonka tehtävänä olisi valmistella erikseen yrittäjyyskasvatuksen polku yhteistyössä alueen muiden oppilaitosten kanssa, neuvotella yritys yhteistyöstä alueen yritysten kanssa, toteuttaa yrittäjyyskasvatuksen projekteja tietyille ikäryhmille yhteistyössä koulujen kanssa sekä osallistua yrittäjyyskasvatusta tukeviin hankehakuihin. Näin vahvistettaisiin alueellista osaamista, yrittäjyyden polkua, yritystoiminnan edellytyksiä ja työllisyyttä.

(Valmistelu: koulusuunnittelija Merja Leppänen p. 044 417 4201)

Savonlinnan pääkirjaston henkilökunnan kirje 28.5.2021 ”Henkilöstön jaksaminen”.

Kirjelmä liitteineen on luettavissa luottamushenkilöiden extranetissä.

(Valmistelu: kulttuurijohtaja Outi Rantasuo, p. 044 417 4400)

Nuorten monialaisen ohjaus- ja palveluverkosto Nepparin kannanotto

Kannanotto on esityslistaliitteenä C.

Kaupunginhallituksen päätös 7.6.2021 § 240; Kaupunginhallituksen edustajan nimeäminen lautakuntiin 7.6.2021 alkaen kaupunginhallituksen toimikauden loppuun saakka

Kaupunginhallitus valitsi edustajakseen sivistyslautakuntaan Anja Backmanin.

Aluehallintoviraston päätös 4.6.2021, ISAVI/3418/2020

Varhaiskasvatuksen valvontaohjelman toteuttaminen 2021

Aluehallintoviraston päätös on luettavissa luottamushenkilöiden extranetissa.

(Valmistelu: toimistos sihteeri Leena Muhonen, p. 044 417 4205)

Sivistystoimenjohtajan esitys:

Sivistyslautakunta merkitsee asiat tiedoksi.

Käsittely:

Puheenjohtaja teki Lautakunnalle tiedoksi -pykälään seuraavan muu-

tosesityksen:

"Sivistyslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle seuraavaa:

Kohta TAT Yrityskylä -sopimuksen päättyminen

Lisätalousarvio yrittäjyyskasvatukseen vuodelle 2021 30 000 € ja saman summan huomioiminen tulevissa talousarvioissa. Lukuvuoden 2021-2022 osalta summasta 14 000 € käytetään TAT Yrityskylä sopimukseen 6. luokkien oppilaille. Loppuosa käytetään yrittäjyyskasvatuksen kehittämiseen Savonlinnan omana toimintana. Seuraavien lukuvuosien osalta rahan käytöstä päätetään erikseen (Oma toiminta vs TAT Yrityskylä).

Kohta Nuorten monialaisen ohjaus- ja palveluverkosto Nepparin kannanotto

Nuorten monialaisen ohjaus- ja palveluverkoston Nepparin kannanotto pyydetään viemään kaupunginhallituksen kautta valtuustolle tiedoksi, sekä huomioimaan päätöksenteossa.

Muut Tiedoksi asiat sivistyslautakunta merkitsee tiedoksi."

Puheenjohtajan muutosesitystä kannattivat Timo Lajunen, Eiju Paajanen ja Lea Sairanen.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty esittelijän päätösesityksestä poikkeava kannatettu esitys, oli asiasta suoritettava äänestys.

Suoritetussa nimenhuutoäänestyksessä pohjaesityksen puolesta annettiin kaksi (2) jaa-ääntä (Koponen, Tiainen) ja puheenjohtaja Jonne Tynkkysen esityksen puolesta seitsemän (7) ei-ääntä (Tynkkynen, Tahvanainen, Käyhkö, Lajunen, Paajanen, Puustinen, Sairanen).

Puheenjohtaja totesi sivistyslautakunnan hyväksyneen puheenjohtaja Jonne Tynkkysen esityksen.

Päätös:

Sivistyslautakunta merkitsi asiat tiedoksi puheenjohtajan käsittely-kohdassa esittämällä muutoksilla.

Tiedoksi:

Kaupunginhallitus